

Istungidokument

A9-0274/2022

16.11.2022

RAPORT

ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu rakendamise kohta
(2021/2236(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Sven Mikser

SISUKORD

	lk
SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE.....	3
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	4
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	17
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	21
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	22

SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE

Käesolev raport esitatakse Gruusia jaoks ajalooliselt pöördelisel ajal: 3. märtsil 2022 esitas Gruusia ametliku taotluse Euroopa Liidu liikmeks saamiseks. See avas võimaluse tähelepanelikult vaadelda seda, mida on seni üldiselt saavutatud 2016. aastal jõustunud ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu, sealhulgas põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna rakendamisel.

Gruusia ametiasutusi tuleb tunnustada selle töö eest, mida nad on teinud, et anda Euroopa Komisjonile teavet, mida on vaja ELi liikmeks astumise avalduse hindamiseks. Sellest tulenev komisjoni arvamus Gruusia ELi liikmeks saamise taotluse kohta oli aluseks Euroopa Ülemkogu 23.–24. juuni 2022. aasta ajaloolisele otsusele tunnustada Gruusia Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadet. Samuti sisaldab see loetelu esmatähtsatest ülesannetest, mis Gruusial tuleb enne kandidaatriigi staatuse saamist lahendada.

Vajalike meetmete võtmine enne komisjoni järgmist hindamist peaks olema kõigi Gruusia poliitiliste jõudude üldeesmärk. Vaja on poliitilist tegutsemistahet, et toetada Gruusia rahva selget toetust oma riigi integreerumisele Euroopa Liiduga. See on Gruusia jaoks ajalooline võimalus, mida tuleb ära kasutada.

Käesolevas rakendamisraportis keskendutakse ka küsimustele, millega Gruusia peab tegelema, et astuda järgmisi samme ELi liikmeks saamiseks. Raport tugineb Euroopa Parlamendi asjakohastele resolutsioonidele ning parlamendi organite ja oluliste Gruusiaga tegelevate parlamendiliikmete tegevusele, kajastades meie institutsiooni tihedat ja pidevat koostööd Gruusiaga.

Raportöör on tähelepanelikult jälginud ka ELi-Gruusia parlamentaarse assotsieerimiskomitee tegevust ning regulaarselt suhelnud Gruusia ametivõimude, opositsiooni ja kodanikuühiskonna esindajatega, samuti Euroopa Komisjoni ja Euroopa välisteenistusega. Raportöör tänab kõiki sidusrühmi nende väärtusliku panuse eest raporti koostamisse.

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu rakendamise kohta (2021/2236(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 8 ja V jaotist, eelkõige artikleid 21, 22, 36 ja 37, ning Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) V osa,
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Gruusia vahelist assotsieerimislepingut¹, mis jõustus täielikult 1. juulil 2016,
- võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2022. aasta arvamust Gruusia Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta (COM(2022)0405),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 23.–24. juuni 2022. aasta järeldusi Ukraina, Moldova Vabariigi ja Gruusia Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduste kohta,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Gruusia kohta,
- võttes arvesse oma 8. juuni 2022. aasta soovitusi nõukogule ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ELi välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta pärast Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu²,
- võttes arvesse, et Gruusia poliitilised jõud sõlmisid Euroopa Ülemkogu eesistuja vahendusel 19. aprillil 2021 kokkuleppe,
- võttes arvesse 10. augusti 2022. aasta assotsieerimiskava rakendamise aruannet Gruusia kohta (SWD(2022)0215),
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Gruusia assotsieerimiskava aastateks 2021–2027, mis võeti vastu 16. augustil 2022³,
- võttes arvesse 6. septembril 2022 toimunud ELi ja Gruusia assotsiatsiooninõukogu seitsmenda kohtumise tulemusi,
- võttes arvesse idapartnerluse riikide majandus- ja investeerimiskava, mis on esitatud dokumendi „Recovery, resilience and reform: post 2020 Eastern Partnership priorities“ (Taastumine, vastupanuvõime ja reformid: idapartnerluse prioriteedid 2020. aastale järgneval perioodil) (SWD(2021)0186) I lisas,
- võttes arvesse Piirideta Reporterite avaldatud 2022. aasta maailma ajakirjandusvabaduse

¹ ELT L 261, 30.8.2014, lk 4.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0235.

³ ELT L 218, 23.8.2022, lk 40.

indeksit,

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni 26. augusti 2022. aasta kiireloomulist arvamust Gruusia parlamendis 7. juunil 2022 vastu võetud kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu kohta, Veneetsia komisjoni 20. juuni 2022. aasta arvamust üldkohtuid käsitleva alusseaduse 2021. aasta detsembri muudatuste kohta, 2. juuli 2021. aasta kiireloomulist arvamust üldkohtuid käsitleva alusseaduse muudatuste kohta, 5. juuli 2022. aasta kiireloomulist ühisarvamust valimisseaduse muudatuste muudetud eelnõu kohta, 8. oktoobri 2020. aasta arvamust üldkohtute alusseaduse muutmise seaduse eelnõu kohta ning 16. aprilli 2019. aasta kiireloomulist arvamust ülemkohtu kohtunike valimise ja ametisse nimetamise kohta,
 - võttes arvesse OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) 18. veebruari 2022. aasta arvamust Gruusia riikliku inspektori teenistust käsitlevate seadusandlike muudatuste kohta ja 23. augusti 2021. aasta lõpparuannet Gruusia ülemkohtu kohtunike ametisse nimetamise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse (mis käsitleb algatusraportite koostamise loa andmise korda) artikli 1 punkti 1 alapunkti e ja 3. lisa,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0274/2022),
- A. arvestades, et Gruusia esitas ELi liikmeks saamise taotluse 3. märtsil 2022 seoses üldsuse jätkuva tugeva toetusega Gruusia Euroopa-püüdlustele ja Venemaa agressioonisõjast Ukraina vastu tuleneva uue geopoliitilise olukorraga;
- B. arvestades, et Euroopa Ülemkogu tunnustas oma 23.–24. juuni 2022. aasta järeldustes Gruusia ELiga ühinemise väljavaadet ja väljendas valmisolekut anda Gruusiale kandidaatriigi staatus, kui Gruusia on lahendanud esmatähtsad küsimused, mis on esitatud komisjoni arvamuses Gruusia taotluse kohta;
- C. arvestades, et Venemaa Föderatsioon jätkab Gruusia piirkondade Abhaasia ja Tshinvali/Lõuna-Osseetia õigusvastast okupeerimist ning rikub sellega Gruusia suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ning ELi vahendatud 12. augusti 2008. aasta relvarahukokkulepet;
- D. arvestades, et Venemaa Föderatsioon ja selle okupatsioonirežiimid takistavad tahtlikult riigisisestel põgenikel ja pagulastel, kes on Venemaa okupeeritud Gruusia piirkondadest, s.o Abhaasiast ja Tshinvalist/Lõuna-Osseetiast etnilise puhastuse tõttu sunniviisiliselt välja saadetud, turvaliselt ja väärikalt tagasi pöörduda;
- E. arvestades, et Venemaa Föderatsioon jätkab Gruusia okupeeritud alade hiilivat annekteerimist, muu hulgas kavatab ta korraldada Tshinvali piirkonnas nn referendumi Venemaaga „ühinemise“ küsimuses, anda Pitsunda kinnisvarakompleksi ja seda ümbritseva ala üle Venemaa Föderatsioonile ning lõimida Gruusia piirkonnad Abhaasia ja Tshinvali/Lõuna-Osseetia veel tihedamalt Venemaa Föderatsiooni sõjalise, majandus-, õigus-, sotsiaal- ja muude sektoritega;

- F. arvestades, et jätkuv etniline diskrimineerimine ja muud Gruusia elanike inimõiguste rängad rikkumised Venemaa okupeeritud Gruusia aladel, okastraataedade ja muude kunstlike tõkete püstitamine, okupatsioonijoonel asuvate nn piiriületuspunktide sulgemine pikaks ajaks ning Gruusia kodanike ebaseaduslikud kinnipidamised ja inimröövid Venemaa okupatsioonijõudude poolt destabiliseerivad olukorda kogu riigis;
- G. arvestades, et alates Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja algusest on Gruusiasse saabunud üle 65 000 Venemaa ja Valgevene kodaniku;
- H. arvestades, et Venemaa kasutab endiselt desinformatsiooni, küberrünnakuid ja muid hübriidmeetodeid, et Gruusia ühiskonna ja institutsioonide vastupanuvõimet vähendada;
- I. arvestades, et Gruusia jätkab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames tsiviilotstarbelistes ja sõjalistes kriisihjeoperatsioonides osalemist ning on saatnud ELi sõjalisele väljaõppemissioonile Kesk-Aafrika Vabariigis 32 sõjaväelast ja ELi väljaõppemissioonile Malis ühe ohvitseri;
- J. arvestades, et Gruusia endine president Mihheil Saakašvili, kelle tervis on pidevalt halvenenud, ei ole ikka veel saanud vajalikku ravi, mis paneb kartma tema elu pärast;
- K. arvestades, et 1. juulil 2016 jõustunud assotsieerimislepingus kohustusid Gruusia ja EL edendama poliitilist assotsieerimist ja majanduslikku integratsiooni, mis põhineb nende ühistel väärtustel ja põhimõtetel, milleks on demokraatia, õigusriik, hea valitsemistava, inimõigused ja põhivabadused;
- L. arvestades, et Gruusia teeb jätkuvalt edusamme assotsieerimislepingu ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna rakendamisel ning jätkab oma õigusaktide vastavusse viimist ELi õigustiku ja standarditega;
- M. arvestades, et mitut väga tähtsat seadust, sealhulgas seadusi, mis käsitlevad kohtusüsteemi toimimist ja olulisimaid ametisse nimetamise menetlusi, varjatud jälgimise menetlusi ja riigikontrolliteenistuse laialisaatmist menetleti Gruusia parlamendis väga kiiresti ilma vajalike konsultatsioonide ning ELi või Euroopa Nõukogu standarditele vastavuse analüüsita, nagu on märgitud komisjoni 2022. aasta assotsieerimiskava rakendamise aruandes Gruusia kohta;
- N. arvestades, et 19. aprilli 2021. aasta kokkuleppes, mida vahendas Euroopa Ülemkogu eesistuja, rõhutati, et selleks, et lahendada olukorda, kus õigusemõistmist peetakse politiseerituks, tuleb ellu viia kohtureform, millega suurendatakse kohtusüsteemi sõltumatust, läbipaistvust ja vastutust;
- O. arvestades, et praeguse valitsuse suhtes kriitiliste isikute kohta valikuliselt algatatud uurimised ja esitatud süüdistused õõnestavad üldsuse usaldust mitte ainult kohtuasutuste, vaid ka Gruusia ametivõimude vastu;
- P. arvestades, et väljendusvabaduse, meediavabaduse ja ajakirjanike turvalisuse ehk toimiva demokraatia nurgakivide olukord halveneb jätkuvalt ning 2022. aastal langes Gruusia maailma ajakirjandusvabaduse indeksis 180 riigi seas 60. kohalt 89. kohale; arvestades, et üldsuse usaldus meedia vastu on Gruusias väga väike;
- Q. arvestades, et telekanali Mtavari direktorile Nika Gvaramiale on rahapesu, altkäemaksu

andmist ja dokumentide võltsimist puudutavate kaheldavate süüdistuste alusel mõistetud kolme ja poole aasta pikkune vanglakaristus;

- R. arvestades, et Gruusia meedias ja sotsiaalvõrgustikes on viimasel ajal märkimisväärselt sagenenud ELi-vastane propaganda ja desinformatsioon; arvestades, et valitseva erakonna liikmed kasutavad ELi institutsioonide ja nende esindajate poole pöördumisel endiselt polariseerivat ja vaenulikku väljendusviisi;
- S. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus tekitab jätkuvalt probleeme, nagu näitab asjaolu, et Gruusia oli Maailma Majandusfoorumi globaalses soolise lõhe indeksis 2021. aastal 154 riigi seas 49. kohal, ent 2022. aastal on ta 146 riigi seas 55. kohal, mis tähendab, et haridustaseme, tervise ja eluea ning poliitilise mõjuvõimu suurendamise valdkonnas on olukord halvenenud; arvestades, et endiselt tekitavad muret sooline ja koduvägivald ning LGBTQI+ inimeste diskrimineerimine;
1. väljendab heameelt Euroopa Ülemkogu otsuse üle tunnustada Gruusia väljavaadet ELiga ühineda ja teha seda selle riigi rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; märgib, et selle otsusega väljendatakse tugevat poliitilist toetust Gruusia rahva Euroopa-püüdlustele, ja innustab Gruusiat seda ajaloolist võimalust ära kasutama; kordab, et kandidaatriigi staatuse saamiseks peab Gruusia edukalt lahendama 12 esmatähtsat ülesannet, mille komisjon esitas oma arvamuses Gruusia Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta ja mida kinnitas Euroopa Ülemkogu;
 2. kutsub Gruusia ametivõime üles kinni pidama demokraatia, õigusriigi, inimõiguste ja põhivabaduste kõige kõrgematest standarditest ning otsustavalt järgima komisjoni arvamuses esitatud ja 19. aprillil 2021. aastal sõlmitud kokkulepet kajastavaid reformiprioriteete, et näidata ühemõtteliselt poliitilist tahet teha teoks riigi ambitsioonikad Euroopa-suunalised püüdlused, nagu on väljendatud Gruusia poolt 3. märtsil 2022 esitatud ELi liikmeks saamise taotluses; peab kiiduväärseks, et Gruusia hakkas viivitamata tegutsema, et alustada tööd nende prioriteetidega, ning innustab Gruusia ametivõime juhtima seda protsessi kaasaval ja läbipaistval viisil; kutsub kõiki Gruusia poliitilisi jõude üles nendes pingutustes konstruktiivselt osalema ja neile kaasa aitama ning kutsub Gruusia ametivõime üles võtma arvesse kodanikuühiskonna organisatsioonide esitatud ettepanekuid, et tagada kodanikuühiskonna sisuline ja usaldusväärne kaasamine kõigi tasandite otsustusprotsessidesse, eelkõige neisse, mis on seotud nende oluliste reformidega; rõhutab, et Gruusia ELiga ühinemise taotlust hinnatakse jätkuvalt Gruusia enda saavutuste põhjal ja ELi liikmeks saamise Kopenhaageni kriteeriumide täitmisel, eelkõige demokraatlike reformide puhul saavutatud edu põhjal;
 3. julgustab Gruusiat jätkama tõhustatud koostööd Ukraina ja Moldova Vabariigiga kõigil valitsustasanditel, vahetama tulevase ühinemisprotsessi jaoks ELi liikmesuse kriteeriumide täitmise parimaid tavasid ja edendama piirkondlikku koostööd idapartnerluse raames;

Territoriaalne terviklikkus ja julgeolek

4. rõhutab, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu nõuab rahvusvahelise üldsuse poolt ühtsust ja solidaarsust, kuna see on otsustava tähtsusega ka Gruusia territoriaalse terviklikkuse taastamisel, mida rahvusvaheline üldsus 2008. aastal piisavalt jõuliselt ei kaitsnud; tunnustab Gruusia ühiskonna tugevat toetust Ukrainale; kutsub Gruusia

ametivõime üles järgima komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ELi nimel esitatud asjakohaseid avaldusi ja nõukogu otsuseid kooskõlas riigi Euroopa-suunaliste eesmärkidega; kutsub ametivõime üles kinni pidama ELi sanktsioonidest ja tagama, et Gruusia kaudu ei toimuks kõrvalehoidmist Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu kehtestatud rahvusvahelistest sanktsioonidest;

5. kinnitab taas, et toetab vankumatult Gruusia suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; nõuab edasisi pingutusi, et saavutada konflikti rahumeelne lahendus läbirääkimiste teel ja lõpetada Venemaa okupatsioon Gruusia territooriumil; kutsub ELi üles jätkuvalt tegelema Venemaa-Gruusia konfliktile rahumeelse lahenduse leidmisega, kasutades tõhusalt kõiki kättesaadavaid vahendeid, sealhulgas Lõuna-Kaukaasiasse ja Gruusia kriisi jaoks nimetatud Euroopa Liidu eriesindajat, Genfi rahvusvahelisi kõnelusi, vahejuhtumite vältimise ja nendele reageerimise mehhanisme, Euroopa Liidu vaatlusmissiooni (EUMM) Gruusias ning mittetunnustamis- ja osalemispoliitikat; kutsub nõukogu üles pikendama Gruusias toimuva EUMMi volitusi kauemaks kui 14. detsembrini 2022 ning eraldama sellele eelarve, mis vastab missiooni ülesannetele stabiliseerida ja normaliseerida olukord ning suurendada usaldust konfliktiosaliste vahel üha pingelisemas julgeolekuolukorras;
6. mõistab teravalt hukka Gruusia piirkondade Abhaasia ja Tshinvali/Lõuna-Osseetia ebaseadusliku okupeerimise Venemaa Föderatsiooni poolt ning okupeeritud piirkondades jätkuva ebaseadusliku piiristamise; väljendab muret Gruusia okupeeritud aladel valitseva raske julgeoleku-, humanitaar- ja inimõiguste olukorra pärast ning mõistab teravalt hukka Gali ja Ahhalgori rajoonis elavate etniliste grusiinide diskrimineerimise, nende emakeeles hariduse saamise õiguse rikkumise, ebaseaduslikud kinnipidamised, inimröövid ja liikumisvabaduse piirangud halduspiiril ning riigisiseste põgenike ja Gruusia okupeeritud aladelt muu hulgas etnilise puhastuse tõttu sunniviisiliselt välja saadetud pagulaste turvalise ja väärrika kojunaasmise õiguse rikkumise; rõhutab, kui olulised on inimestevahelised kontaktid ja meetmed, mis suurendavad usaldust konflikti tõttu lahutatud kogukondade vahel;
7. kutsub Venemaa Föderatsiooni üles täitma rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad ELi vahendatud 12. augusti 2008. aasta relvarahukokkuleppest, eelkõige kohustust viia kõik oma sõjaväe- ja julgeolekutöötajad okupeeritud Gruusia aladelt välja ning võimaldama seal rahvusvaheliste julgeolekumehhanismide loomist, ning lubama Euroopa Liidu vaatlusmissiooni selle volituste kohaselt takistamatult kogu Gruusia territooriumile;
8. rõhutab Gruusia rolli ELi usaldusväärse julgeolekupartnerina, sest ta on andnud märkimisväärse panuse ELi ÜJKP operatsioonidesse; kutsub nõukogu ja Euroopa välisteenistust üles jätkama koostööd Gruusiaga ÜJKP valdkonnas, võttes eelkõige arvesse Gruusia huvi alalise struktureeritud koostöö projektides osalemise ja asjaomaste ELi ametitega koostöö arendamise vastu;
9. nõuab Gruusiale julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas suuremat abi ja sellealast tihedamat partnerlust Gruusiaga, nagu on sätestatud ELi strateegilises kompassis, sealhulgas Euroopa rahutagamisrahastu kaudu; väljendab heameelt ELi pühendumuse ja otsusekindluse üle toetada Gruusiat hübriidohtudega võitlemisel ning väljendab heameelt ELi tõdemuse üle, et meresõidu turvalisus Mustal merel on ELi julgeoleku jaoks keskse tähtsusega;

Poliitiline dialoog ja valimised

10. peab kahetsusväärseks, et Gruusia poliitilist keskkonda iseloomustab jätkuvalt sügav polariseerumine; kutsub kõiki poliitilisi sidusrühmi üles hoiduma igasugustest lõhestavatest ja agressiivsetest väljaütlemistest ning ühendama oma jõud, et vältida peaeesmärgi – Gruusia ELi liikmesuse – ohtu seadmist, rakendades selleks ambitsioonikaid demokraatlikke ja kohtureforme ning korrupsioonivastaseid reforme; rõhutab, et kõigi poliitiliste ja institutsiooniliste sidusrühmade vahel, samuti nende ja Gruusia rahva vahel tuleb luua usaldus ja seda suurendada; kordab, et 19. aprillil 2021 ELi vahendusel saavutatud kokkuleppe põhisätted näitavad jätkuvalt teed demokraatia ja õigusriigi tugevdamise ja polariseerumise vähendamise suunas Gruusias, ning seetõttu kajastuvad need sätted ELi ja Gruusia assotsieerimiskavas aastateks 2021–2027; peab kahetsusväärseks, et valitsev erakond Gruusia Unistus 19. aprilli kokkuleppest taganes ning kutsub kõiki poliitilisi jõude üles täitma kokkuleppe raames võetud kohustusi; märgib, et kohtu otsus mõista süüdi Gruusia Lelo erakonna juhid Mamuka Khazaradze ja Badri Japaridze ning kohtu otsuse kasutamine Japaridzelt parlamendiliikme mandaadi äravõtmiseks on selge näide politiseeritud õigusemõistmisest; rõhutab, et poliitiliste juhtide edasised süüdimõistmised oleksid vastuolus väljakuulutatud kavatsusega polariseerumist vähendada;
11. kutsub Gruusia poliitilisi juhte üles lõpetama agressiivsed sõnalised rünnakud Euroopa Parlamendi liikmete ja teiste Euro-Atlandi partnerite, näiteks ELi ja USA esindajate vastu, samuti alusetu ja kahjuliku retoorika, milles väidetakse, et rahvusvahelised partnerid kavatsevat Gruusia sõtta vedada; märgib murega, et Gruusias sageneb läänevastane propaganda, desinformatsioon ja retoorika, mis on vastuolus rahva muutumatu ja erakordselt suure toetusega riigi Euroopa-Atlandi suunalisele integratsioonile;
12. kutsub Gruusia ametivõime üles lõpule viima valimisreformi ning kõrvaldama püsivad puudused valimiskampaaniates ja valimiste läbiviimises 2024. aasta parlamendivalimiste ajaks ning kooskõlas OSCE/ODIHRi soovitusetega, mis käsitlevad eelkõige ametiisikute ja kandidaatide survet valijatele ja teistele kandidaatidele ning väidetavat hirmutamist, sundi ja häälte ostmist ning haldusressursside väärkasutamist valimismenetluse ajal; ergutab Gruusia ametivõime tegelema välismaal elavate Gruusia kodanike hääleõiguse küsimusega; peab kahetsusväärseks, et Rahvusvaheline Õiglaste Valimiste ja Demokraatia Ühing on valimisreformide parlamentaarsest tööühmest välja jäetud ning nõuab ühingu kaasamist protsessi; tuletab Gruusia ametivõimudele meelde antud lubadust alandada parlamendivalimiste valimiskünnist;
13. rõhutab vajadust kaotada erahuvide kandjate ülemäärane mõju majanduslikule, poliitilisele ja avalikule elule, mis on üks komisjoni määratud esmatähtsatest ülesannetest, mis tuleb Gruusial kandidaatriigi staatuse saamiseks lahendada; soovitab käsitleda erahuvide kandjate, eelkõige endise peaministri Bidzina Ivanišvili ülemäärast mõju süsteemsel viisil, viies läbi struktuuri- ja õigusreformi riigi poliitilise, majandusliku ja avaliku elu eri valdkondades;
14. kordab oma palvet Gruusia ametivõimudele vabastada endine president Mihheil Saakašvili ja võimaldada tal saada nõuetekohast ravi välismaal humanitaarkaalutlustel ja poliitilise polariseerumise vähendamiseks;

Õigusriik, hea valitsemistava ja meediavabadus

15. rõhutab, kui oluline on teha laiaulatusliku ja kaasava erakondadevahelise konsultatsiooniprotsessi kaudu teoks kõrgete eesmärkidega, tõeline ja põhjalik kohtureform, mis põhineb 2021. aasta järgsel läbipaistval ja mõjusosal kohtureformi strateegial ja tegevuskaval; peab kahetsusväärseks, et kohtusüsteemi reform on mitmes olulises valdkonnas seiskunud ja isegi vähikäiku alustanud; kutsub ametivõime üles tegelema Veneetsia komisjoni tuvastatud puudustega kõigi tasandite kohtunike – eelkõige ülemkohtu kohtunike – ja peaprokuröri ametisse nimetamisel, et viia see menetlus täielikult kooskõlla Euroopa standarditega; nõuab kõrgema kohtunõukogu põhjalikku reformi, mis tuleks läbi viia enne selle ülejäänud liikmete ametisse nimetamist, ning nimetamismenetlus peaks olema läbipaistev, tulemuspõhine ja kooskõlas Euroopa standarditega; toonitab vastastikku kokku lepitud ELi ja Gruusia assotsieerimiskava aastateks 2021–2027 ning rõhutab Gruusia ametivõimude kavast võetud kohustusi, eelkõige neid, mis puudutavad kõrgemat kohtunõukogu ja peaprokuröri ametikohta;
16. rõhutab, et kiirustavad ja läbipaistmatud meetmed oluliste ametissenimetamiste puhul või institutsiooniliste muudatuste tegemisel põhjustavad õigusemõistmise edasist politiseerimist, millele tuleb kiiresti vastu hakata; peab sellega seoses eriti kahetsusväärseks, et ülemkohtu kohtunikud nimetati ametisse kogu eluks enne, kui kõrvaldati ODIHRi ja Veneetsia komisjoni tuvastatud puudused ametisse nimetamisel ning vaatamata korduvatele üleskutsetele ametisse nimetamine peatada ja viia menetlus kooskõlla Euroopa standarditega; kordab, et edusammude puudumine kohtureformi läbiviimisel tähendas seda, et 2021. aasta septembriks ei täidetud tingimusi ELi makromajandusliku finantsabi 75 miljoni euro suuruse osamakse saamiseks; rõhutab, et kõik ametisse nimetamised peavad olema läbipaistvad, täielikult vastavuses Euroopa standarditega ja toimuma ausameelsuse, sõltumatuse, erapooletuse ja pädevuse alusel;
17. väljendab muret jätkuva riigi kaaperdamise pärast ja korrupsioonivastase võitluse seiskumise pärast; kordab oma üleskutset Gruusia ametivõimudele tõhustada võitlust korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu; kutsub Gruusia ametivõime üles tugevdama oma korrupsioonivastase ameti sõltumatust, et see saaks eelkõige rangelt käsitleda kõrgetasemelise korrupsiooni juhtumeid, ning tagama ametile piisavad vahendid ja ressursid selle volituste täielikuks täitmiseks; kutsub lisaks Gruusia ametivõime üles täitma õigusnorme, mis käsitlevad korrupsiooni ennetamist, usaldusväärseuse põhimõtet ja huvide konflikte avalikus teenistuses, ning tagama nende normide rikkumiste avastamise;
18. kutsub Gruusia ametivõime üles tulemuslikult uurima 2021. aasta septembris ilmsiks tulnud massilist ebaseaduslikku pealtkuulamist; teiste hulgas kuulati pealt ka ELi delegatsiooni Gruusias juhi teabevahetust; peab murettekitavaks Gruusia kriminaalmenetluse seadustiku muudatust, millega suurendatakse selliste kuritegude hulka, mille puhul on lubatud varjatud uurimistoimingud, ja sellekohaste meetmete kestust, kuna Gruusia parlament võttis need vastu 7. juunil 2022, president vetostas need aga 22. juunil 2022; kutsub Gruusia ametivõime üles täitma Veneetsia komisjoni 26. augusti 2022. aasta soovitusi, eelkõige soovitusi tagada läbipaistev ja kaasav õigusloomeprotsess, kaasates kõik asjaomased sidusrühmad ja kodanikuühiskonna;
19. rõhutab, et komisjoni arvamuses on toonitatud mitmetasandilist valitsemist,

detsentraliseerimisprotsessi ja avaliku halduse reforme, et luua edukas Euroopa standardile vastav kohalik omavalitsus ja vältida võimu koondumist kesktasandile; rõhutab ELi ja Gruusia vahelise detsentraliseeritud koostöö olulisust; rõhutab, kui oluline on veelgi tugevdada haldussuutlikkust kesk- ja kohaliku omavalitsuse tasandil;

20. väljendab sügavat muret selle üle, et hoolimata Gruusia kindlast õigusraamistikust, millega tagatakse väljendusvabadus ja meediavabadus, halvenes meediakeskkond ja ajakirjanike turvalisus 2021. aastal; mõistab hukka ajakirjanikevastased hirmutamise-, ähvardamis-, vägivalda- ja tagakiusamisjuhtumid, kaasa arvatud meediatöötajate ja -omanike suhtes algatatud kriminaaluurimiste arvu suurenemise; kutsub Gruusia ametivõime üles kiiresti ja tõhusalt uurima väiteid ebaseadusliku sekkumise kohta ja meedia esindajate suhtes võimu kuritarvitamise kohta ning viima meediavabadust puudutavad seadused, nagu elektroonilise side seadus, kooskõlla rahvusvaheliste standardite ja Veneetsia komisjoni soovitustega;
21. kutsub Gruusiat üles tagama meediavabadust, mis hõlmab toimetusallikku sõltumatust, läbipaistvat meediaomandit ning poliitiliste vaadete pluralistlikku, erapooletut ja mittediskrimineerivat kajastamist era- ja eelkõige avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide programmides eelkõige valimiskampaania ajal, samuti tagama takistamatut juurdepääsu teabele, mis peaks olema avalikult kättesaadav, ning tagama ajakirjanike ja teiste meediatöötajate turvalisuse, kaitse ja võimestamise; kutsub kõiki Gruusia ametivõimude esindajaid üles, et nad hoiduksid kasutamast Gruusia meediaesindajate suhtes agressiivset retoorikat ja diskrimineerivat kohtlemist ning toetaksid üldsusele mõeldud avaldustes inimõigusi austavat sallivat lähenemisviisi;
22. kutsub Gruusia ametivõime üles lõpetama poliitiliselt motiveeritud kriminaalasjad ning vaatama läbi käimasolevad kriminaalasjad meediatöötajate, valitsuse suhtes kriitiliste meediaväljaannete omanike ja nende lähedaste pereliikmete vastu; tuletab sellega seoses meelde Mtavari TV direktori Nika Gvaramia juhtumit ning teiste meediaväljaannete, näiteks Formula TV ja Pirveli TV direktorite ja asutajate juhtumeid; väljendab sügavat muret asjaolu pärast, et Tbilisi apellatsioonikohus kinnitas 2. novembril 2022 Nika Gvaramia süüdimõistmise kaheldavate süüdistuste alusel, vaatamata kohtuasja kohta tõstatatud olulistele küsimustele eelkõige selle ajastuse ja süüdistuste kohta; tuletab meelde komisjoni 17. juuni 2022. aasta arvamuses esitatud peamisi prioriteete, sealhulgas üleskutset Gruusia ametivõimudele tagada, et meediaomanike vastu algatatud kriminaalmenetlused vastaksid kõrgeimatele õiguslikele standarditele; ootab, et Euroopa välisteenistus ja ELi delegatsioon Gruusias jälgiksid jätkuvalt kõiki sealseid poliitiliselt motiveeritud juhtumitega seotud kohtuprotsesse;
23. loodab, et Gruusia valitsus ja ametivõimud võtavad tõsiselt oma kohustust tagada autoritaarsete režiimide eest varju otsivate inimeste turvalisus, võttes arvesse teateid, et mujalt kui Gruusiast pärit ajakirjanikud on Gruusia piiril kogenud ahistamist ja valitsuse sekkumist;
24. tuletab meelde, et Venemaa propaganda- ja desinformatsioonikampaaniad mõjutavad Gruusiat tugevalt; rõhutab, kui oluline on jätkuvalt pingutada, et suurendada Gruusia ühiskonna vastupanu sellistele kampaaniatele ja katsetele mõjutada Gruusia poliitikat ja avalikku arvamust, muu hulgas tuleb selleks kaitsta meedia mitmekesisust ja sõltumatust ning parandada meediapädevust; nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid jätkaksid koostöö tugevdamist asjaomaste Gruusia institutsioonidega, et

tegeleda Venemaa desinformatsiooni ja selle tagajärgedega;

25. märgib, et Venemaa propaganda kasutab Gruusias mõjutusvahendina totalitaarset minevikku ja totalitaarsete kommunistidest juhtide isikukultust; rõhutab, et Stalini ülistamine, sealhulgas uute monumentide püstitamise, moonutab kommunismi verist ja julma pärandit ning mõjub ründavalt miljonitele stalinistliku terrori ohvritele; tunnustab kodanikuühiskonda Venemaa desinformatsiooni vastu võitlemise eest, sealhulgas selliste algatuste kaudu nagu nõukogudeaegse mineviku uurimislabor (SovLab);

Inimõiguste ja põhivabaduste austamine

26. mõistab hukka 5. juulil 2021 toimunud paraadi Tbilisi Pride rahumeelsete osalejate ja seda sündmust kajastanud ajakirjanike vastu toime pandud vägivaldteod; taunib teravalt asjaolu, et vägivalda korraldamise eest vastutavaid isikuid ei ole hoolikalt uuritud ja neile süüdistusi esitatud; märgib, et 2022. aasta aprillis mõisteti kuus vägivaldtegude toimepanijat kuni viieks aastaks vangi, kuid kutsub peaprokuratuuri üles viima läbi põhjaliku ja tõhusa uurimise kõigi vägivaldtegude korraldajate ja toimepanijate suhtes, võttes arvesse meedia, kodanikuühiskonna ja Gruusia avaliku kaitsja kogutud ülekaalukat hulka tõendeid; märgib, et 2022. aasta paraadiks Tbilisi Pride kavandatud üritused toimusid siseruumides ning politsei reageeris õigeaegselt, et vältida kavandatud sündmuste vastu olevate rühmituste sekkumist ja vägivalda; nõuab tungivalt, et Gruusia valitsus austaks rahumeelse kogunemise õigust ja väljendusvabadust, ning kutsub Gruusia ametivõime üles tagama meelevaldajate turvalisus;
27. kutsub ametivõime üles tagama naiste ja teiste haavatavate rühmade, nagu LGBTQI+ kogukonna ja etniliste vähemuste inimõiguste kaitse ning rakendama täielikult inimõiguste alaseid ja diskrimineerimisvastaseid õigusakte ning võitlema ränkade rikkumiste toimepanijate karistamatuse vastu; nõuab tungivalt, et võetaks vastu inimõiguste strateegia ja tegevuskava aastateks 2021–2030; tunnustab Gruusia valitsust selle eest, et ta asutas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise asutustevahelise koordineerimiskomitee, mis on peaministri järelevalve all; kutsub Gruusia ametivõime üles töötama deinstitutionaliseerimisstrateegia ja tegevuskava välja kooskõlas lapse õiguste alase tegevusjuhendi nõuetega, kuna lastevastane vägivald perekonnas ja hoolekandeesutustes, kasuperedes ja haridusasutustes on endiselt suur probleem;
28. kutsub Gruusia ametivõime üles veelgi parandama naiste esindatust ja võrdset kohtlemist poliitilise, majandusliku ja ühiskondliku elu kõigil tasanditel, et kaotada ebavõrdsus tööturul ja sooline palgalõhe; nõuab tungivalt, et Gruusia valitsus ja ametiasutused võtaksid vastu ja rakendaksid tõhusalt õigusakte soolise ja koduvägivalda ning naiste tapmise vastu, toetaksid tõhusamalt ohvreid ning rakendaksid rehabilitatsiooniprogramme vägivalda toimepanijatele ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, eelkõige kohaliku kogukonna tasandil;
29. mõistab hukka LGBTQI+ rühmade ja sellesse kogukonda kuulujate jätkuva diskrimineerimise muu hulgas tööhõive-, tervishoiu-, sotsiaal- ja majandusvaldkonnas ning marurahvuslike viharühmituste rünnakud nende vastu;
30. rõhutab veel kord Gruusia riigiasutuste sõltumatu järelevalve tähtsust; väljendab sellega seoses sügavat muret riikliku inspektori teenistuse laialisaatmise pärast vastupidiselt

ODIHRi soovitudele ja ilma sisuliste eelnevate konsultatsioonideta; rõhutab Gruusia avaliku kaitsja Nino Lomjaria positiivset rolli inimõiguste kaitsmisel, hea valitsemistava edendamisel, õigusriigi tugevdamisel, meediavabaduse kaitsmisel ning täitevvõimu poliitika ja tegevuse rahvusvahelistele inimõiguste standarditele vastavuse jälgimisel; mõistab hukka teiste hulgas ka ametivõimude korrapäraselt tehtavad katsed õõnestada Gruusia avaliku kaitsja sõltumatust ning seada kahtluse alla tema ameti ja selle töötajate ausust; nõuab kaasavat ja läbipaistvat protsessi uue avaliku kaitsja valimiseks;

31. rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide otsustavat rolli demokraatlikus järelevalves; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma poliitilist, tehnilist ja rahalist abi kodanikuühiskonnale ja sõltumatule meediale ning jagama põhivahendeid kodanikuühiskonnale, et suurendada suutlikkust ja oskusteavet;
32. kutsub Gruusiat üles piirama üldsuse osalemise vastaste strateegiliste hagide kasutamist, mis on suunatud inimõiguste kaitsjate ja meedia esindajate vastu ja mis seega takistavad nende väga olulist ja sõltumatut tööd;
33. väljendab muret Gruusiast pärit varjupaigataotlejate arvu pärast ELis ja kutsub Gruusia ametivõime üles suurendama koostööd oma Euroopa partneritega ja võtma täiendavaid meetmeid selle probleemi lahendamiseks;

Majandus- ja kaubandussuhted

34. tunnustab Gruusia edusamme oma seaduste ühtlustamisel ja täielikult toimiva turumajanduse ülesehitamisel; nõuab, et majandus- ja investeerimiskava pakutavaid võimalusi kasutataks dünaamilise ja vastupidava majanduse ülesehitamiseks, nii et majandus oleks valmis ELi ühtsele turule integreeruma; väljendab lisaks heameelt asjaolu üle, et EL on Gruusia juhtiv kaubanduspartner, kuna ligikaudu 21 % Gruusia kogu kaubavahetusest toimub ELiga; kutsub komisjoni üles vaatama läbi põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu potentsiaali suurendada ELi ja Gruusia vahelise kaubavahetuse mahtu, kui selleks antakse koordineeritud abi, keskendudes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamisele ning struktuurireformidele, sealhulgas kvaliteetse taristu arendamisele, näiteks luues Gruusias laborid, et aidata viia sanitaar- ja fütosanitaarnõuded ja tehnilised kaubandustõkked kooskõlla ELi standarditega; väljendab heameelt Gruusia taotluse üle ühineda ühtse euromaksete piirkonnaga;
35. ergutab Gruusia ametivõime suurendama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist põhjalikus ja laiaulatuslikus vabakaubanduspiirkonnas, eelkõige suurendades teabevahetust neile pakutavate võimaluste kohta, parandades juurdepääsu ekspordirajatistele ning kasutades parimal võimalikul viisil ära olemasolevaid komisjoni programme – põllumajanduse ja maaelu arengu Euroopa naabrusprogrammi (ENPARD) Gruusias ja algatust EU4Business;

Valdkondlik koostöö

36. kordab, et assotsieerimisleping, põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping ning 2021.–2027. aasta assotsieerimiskava loovad tugeva raamistiku Gruusia lähendamiseks ELile järkjärgulise integreerimise teel ELi ühtsele turule ja tõhustatud valdkondliku koostöö kaudu;
37. kutsub komisjoni ja nõukogu üles alustama tõhustatud ja struktureeritud poliitilist

dialogi Gruusia ja teiste kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikidega, et edendada edasist majanduslikku integratsiooni ja õigusaktide ühtlustamist; on arvamisel, et see dialoog peaks hõlmama Euroopa Ülemkogu raames toimuvaid kohtumisi asjaomaste riikide juhtidega, et nende esindajad peaksid korrapäraselt ja struktureeritult osalema Euroopa Ülemkogu töörühmade ja komiteede kohtumistel, ning et need riigid tuleks kaasata vaateajatena ELi toimimise lepingu artikli 291 ja määruse (EL) nr 182/2011⁴ kohaselt loodud komiteede töösse, et tugevdada nende riikide reformidele orienteeritust ja haldusalast oskusteavet;

38. rõhutab parema transpordi-, energia- ja digitaalse ühenduvuse tähtsust Gruusia geograafilise ja majandusliku potentsiaali täieliku ärakasutamise vahendina kõigil tasanditel, eelkõige väikestes, keskmise suurusega ja maapiirkonna kohalikes omavalitsustes;
39. kutsub Gruusiat üles parandama energiasektorit ja ühendatust, tagades samas keskkonnakestlikkuse, osaledes veelgi tõhusamalt kliimamuutuste vastases võitluses ja kaitstes keskkonda, eelkõige elurikkuse ja kaitsealade säilitamise teel, jätkates muu hulgas õigusaktide vastavusse viimist ELi õigustikuga ja Euroopa rohelise kokkuleppega seotud poliitikameetmetega, ning Gruusia halduse tugevdamise abil, et võimaldada rohepööret;
40. kutsub Gruusia ametivõime üles astuma otsustavaid samme elektri põhivõrguettevõtjate ja maagaasi ülekandesüsteemi haldurite eraldamiseks ja sertifitseerimiseks, et kiirendada rohepööret ja vältida energiasõltuvust Venemaast kooskõlas kavaga „REPowerEU“;
41. julgustab komisjoni, Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikku ja Gruusiat hindama võimalust sünkroniseerida Gruusia elektrivõrk Euroopa mandriosa võrguga ja kaasata Gruusia Mandri-Euroopa sünkroonalasse;
42. kutsub Gruusia valitsust üles tõhustama jõupingutusi sotsiaal-majandusliku arengu edendamiseks ja säilitamiseks, et tagada sissetulekute ja piirkondliku arengu kasv; kordab, et toetab inimkapitali arendamist, milleks tuleb tugevdada erasektori rolli kutseharidussüsteemi haldamisel ja oskuste nõudlusele mittevastavuse probleemiga tegelemisel, et parandada tööhõivealaseid väljavaateid;
43. nõuab tungivalt, et komisjon, ELi liikmesriigid ja Gruusia suurendaksid koostööd rahvatervise vastupanuvõime valdkonnas, sealhulgas riiklike tervishoiuasutuste vahel ja uurimisasutuste ja hädaolukordades tegutsemise suutlikkuse alal ning vahetaksid parimaid tavasid ja teeksid koostööd kodanikuühiskonnaga epideemiastrateegiate väljatöötamisel, kus keskendutakse kõige haavatavamatele rühmadele, sealhulgas eakatele, kodututele, hooajatöötajatele ja rändajatele;
44. nõuab, et kiiresti võetaks vastu Gruusia üldine riiklik rahvatervise strateegia aastateks 2022–2030 ja sellega kaasnev tegevuskava, samuti uus vaimse tervise strateegia aastateks 2022–2030 ja sellega kaasnev tegevuskava;

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

45. peab kiiduväärseks, et Gruusia püüab pidevalt tihendada Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametiga (Europol) ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametiga (CEPOL) tehtavat rahvusvahelist õiguskaitsealast koostööd ning et CEPOL ja Gruusia allkirjastasid sel eesmärgil 22. juunil 2022 uue töökorra, millega tõhustatakse teadmiste, oskusteabe ja parimate tavade vahetamist ning kooskõlastatakse õppetegevust;
46. väljendab heameelt tööõiguse reformide vastuvõtmise üle ja kutsub Gruusia valitsust üles parandama veelgi Gruusia õigusraamistikku töötajate õiguste kaitseks, muu hulgas tagades tõhusa tööinspektsiooni süsteemi, millel on piisavad pädevused, suutlikkus ja ressursid, parandades põhilisi tööõigusakte, et viia need täielikult kooskõlla Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni standardite ja ELi määrustega, kehtestades miinimumpalga, konsulteerides selleks sotsiaalpartnerite ja töötajate õiguste eest seisvate organisatsioonidega, töötades välja tõhusad töötajate sotsiaalkaitse süsteemid ning koostades tegevuskava mitteametliku sektori ametlikuks muutmiseks;
47. kutsub komisjoni üles toetama koordineeritud abiga Gruusia ja ELi vahelise ühise rändlusruumi loomist, keskendudes Gruusia ja ELi vaheliste rahvusvaheliste rändlustariifide järkjärgulisele vähendamisele kooskõlas ELi määrustega ja kaitstes seeläbi tarbijate õigusi, samuti aidates Gruusial järk-järgult ühtlustada oma õigusaktid ELi õigustikuga ja aidates kaasa Gruusia Euroopa integratsiooniprotsessile;
48. kutsub komisjoni üles toetama Gruusia pingutusi teha riigist digitaalse ühenduvuse ja digiteenuste piirkondlikku keskust ning edendada oma digitaalset suveräänsust, arendades strateegilist rahvusvahelist ühenduvust ja digitaalseid transpordikoridore, mis toimiksid Euroopa ja Aasia eri osade vahel ja läbiksid Gruusiat; väljendab heameelt digiüleminekut toetavate ELi abiprogrammide üle, mille näiteks on algatus „EU4Digital“ ja projekt „EaPConnect“, kuid rõhutab ka eelkõige maapiirkondade vajadust kättesaadava digitaalse ühenduvuse järele ja selle nimel tehtud pingutusi; väljendab heameelt investeerimisalgatuse üle, mille eesmärk on luua maapiirkondade asulatele kiire lairibaühendus; väljendab heameelt riikliku küberturvalisuse strateegia ja tegevuskava vastuvõtmise üle aastateks 2021–2024; kutsub Gruusia ametivõime üles tegema ELiga koostööd, et tugevdada riigi kübervastupidavusvõimet kooskõlas ELi parimate tavade ja õigusaktidega, eelkõige ELi küberturvalisuse direktiiviga⁵;
49. kutsub komisjoni ja Gruusiat üles kaaluma üleeuroopalise transpordivõrgu projektide arvu suurendamist Gruusias; rõhutab Hiina poolt strateegilisse taristusse tehtavate investeringute negatiivset mõju julgeolekule; peab kahetsusväärseks jätkuvat viivitamist Anaklia süvameresadama ehitamisel pärast seda, kui Gruusia valitsus tühistas 2020. aastal Anaklia arengukonsortsiumiga sõlmitud projektilepingu; väljendab lootust, et Gruusia kiirendab sadama ehitamist kooskõlas oma strateegiliste Euroopa-Atlandi suunaliste eesmärkidega;
50. väljendab heameelt Gruusia ühinemise üle ELi teadusuuringute ja innovatsiooni programmiga „Euroopa horisont“ aastateks 2021–2027, mis avab Gruusia teadus- ja innovatsioonikogukonnale uusi võimalusi, ning väljendab heameelt Gruusia võetud kohustuse üle alustada programmiga „Erasmus+“ assotsieerunud kolmandaks riigiks saamist;

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

Institutsioonilised sätted

51. kinnitab veel kord oma valmidust toetada Gruusia parlamentaarset demokraatiat suutlikkuse arendamise kaudu; peab kahetsusväärseks, et Euroopa Parlamendi pakkumist Gruusia parlamendile alustada Jean Monnet' dialoogi ei võetud vastu;
- - ◦
52. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Gruusia valitsusele ja parlamendile.

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu rakendamise aastaaruande kohta
(2021/2236(INI))

Arvamuse koostaja: Markéta Gregorová

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunneb heameelt Gruusia edusammude üle põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamisel, eelkõige ühtlustamise üle ELi õigusaktidega, mille eesmärk on süvendada majandusintegratsiooni ühtse turuga; väljendab lisaks heameelt asjaolu üle, et EL on Gruusia juhtiv kaubanduspartner, kuna ligikaudu 21 % Gruusia kogu kaubavahetusest toimub ELiga;
2. võtab teadmiseks komisjoni arvamuse ja nõukogu otsuse Gruusia ELi kandidaatriigi staatuse taotluse kohta ning kutsub Gruusia valitsust üles seda ajaloolist võimalust kasutama ja võtma kiiresti vastu vajalikud reformid, et täita kandidaatriigi staatuse saamise tingimused;
3. rõhutab, et pärast komisjoni 17. juuni 2022. aasta soovitusi kogunes Tbilisi tänavatele vähemalt 60 000 inimest, et näidata oma pühendumust Gruusia tulevikule Euroopas; märgib, et organisatsiooni National Democratic Institute 2022. aasta jaanuari uuringu kohaselt on 83 % grusiinlastest ELiga ühinemise poolt;
4. kutsub Gruusia valitsust üles töötama stabiilselt edasi selle nimel, et viia riiklikud õigusaktid vastavusse õigusriigi standarditega, eelkõige nendega, mis tagavad läbipaistvuse, sõltumatu kohtusüsteemi ja hea valitsemistava, ning tagama reformide nõuetekohase rakendamise; kutsub lisaks komisjoni üles õigusriigi olukorra arengut kooskõlas makromajandusliku finantsabi kohustustega tähelepanelikult jälgima;
5. ergutab jätkama võitlust korruptsiooni ja riigi kaaperdamise vastu ning nõuab tungivalt, et Gruusia ametivõimud ajakohastaksid praegust korruptsioonivastast mudelit, et lisada sellesse olulised ülesanded korruptsiooni ohjeldamiseks ja luua sõltumatud korruptsioonivastase võitlusega tegelevad ametkonnad, et korruptsioonijuhtumeid tulemuslikult uurida; kutsub lisaks Gruusia ametivõime üles täitma õigusnorme, mis käsitlevad korruptsiooni ennetamist, usaldusväärsuse põhimõtet ja huvide konflikte avalikus teenistuses, ning tagama nende rikkumiste avastamise; rõhutab, et õigusriigi põhimõte, läbipaistvus ja oligarhia kõrvaldamine on Euroopa demokraatia ja Euroopa majanduse alus, mis soodustab välismaiseid otseinvesteeringuid ja edasist majandusintegratsiooni Gruusia ja ELi vahel;

6. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Gruusia väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEed) ei ole ikka veel täielikult ära kasutanud põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu pakutavaid võimalusi ning et nende osalemine ülemaailmsetes väärtusahelates ja eksport ELi on endiselt piiratud; kutsub Gruusia valitsust üles uurima võimalusi VKEde kaubanduse edendamiseks ELis, näiteks luues Gruusias laborid, et aidata viia sanitaar- ja fütosanitaarnõuded ja tehnilised kaubandustõkked kooskõlla ELi standarditega;
7. kutsub Gruusia valitsust üles hõlbustama Gruusia kodanikuühiskonna, VKEde ja valitsuse esindajate vahelist teabevahetust põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu pakutavate võimaluste ning selle rakendamise kohta; kutsub lisaks Gruusia valitsust üles tegema kättesaadavaks ELi eksportimiseks vajalikud rajatised;
8. kutsub komisjoni üles suurendama oma rolli Gruusia valitsuse, kodanikuühiskonna ja VKEde vahelise teabevahetuse hõlbustamisel ning jagama põhivahendeid kodanikuühiskonnale, et suurendada suutlikkust ja oskusteavet; tervitab ja toetab selliste komisjoni programmide jätkamist nagu põllumajanduse ja maaelu arengu Euroopa naabrusprogramm (ENPARD) Gruusias ja algatus EU4Business, millega toetatakse kohaliku kodanikuühiskonna arengut ja aidatakse VKEsid;
9. peab kahetsusväärseks asjaolu, et valitsus otsustas COVID-19 makromajandusliku finantsabi teist osamakset mitte taotleda ja et ta ei suutnud piisavalt tegeleda selle osamakse saamise tingimusega, milleks oli kohtusüsteemi sõltumatuse, vastutuse ja kvaliteedi suurendamine;
10. väljendab heameelt Euroopa abiprogrammide üle, millega toetatakse digiüleminekut (nt projekt „EU4Digital“ ja idapartnerluse algatus Connect), keskkonda (nt programmid „EU4Climate“ ja „EU4Environment“) ja noori (programm „EU4Youth“, kutseharidus ja -õpe); rõhutab ka vajadust kättesaadava digitaalse ühenduvuse järele ja selle nimel tehtud pingutusi, eelkõige maapiirkondades, ning väljendab heameelt investeerimisalgatuse üle, mille eesmärk on luua maapiirkondade asulatele kiire lairibaühendus;
11. rõhutab, et EL soovib oma kavas „REPowerEU“ kiiresti vähendada oma sõltuvust Venemaa fossiilkütustest ja kiirendada rohepööret; rõhutab, et kooskõlas kavaga „REPowerEU“ peaks EL Gruusiat kindla ja kestliku energia tagamisel veelgi enam toetama; kutsub Gruusiat üles suurendama oma osalust kliimamuutuste vastases võitluses, ning komisjoni hõlbustama Gruusia osalemist Euroopa rohelises kokkuleppes ja tagama, et põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping ei läheks vastuollu selles sätestatud kliimaküsimuste ning sotsiaalsete ja keskkonnaeesmärkide ja -algatustega;
12. väljendab heameelt asjaolu üle, et Gruusia valitsus on vastu võtnud tööreformid ja muutnud tööõigust, taastades töötajate õiguste kaitse kõrgema taseme ja kiitnud heaks tööinspektsiooni seaduse; nõuab tungivalt, et valitsus tegeleks täiendavate kriitiliste õigusküsimustega ning tegeleks ebapiisavate palkade ja tasudega, reguleerimata tööaja, ületunnitöö, emapuhkuse ning lapsehoolduspuhkuse ebapiisava hüvitamise, toetusstreikide korraldamise võimaluste puudumise ning töölepingu lõpetamise ammendavate põhjuste kindlaksmääramisega.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	31.8.2022
Lõpphääletuse tulemus	+ : 33 - : 2 0 : 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Paolo Borchia Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Markus Buchheit, Udo Bullmann, Jordi Cañas, Arnaud Danjean, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Bernd Lange, Margarida Marques, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Jörgen Warborn, Pernille Weiss, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jérémy Decerle, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Györi, Miapetra Kumpula-Natri, Javier Moreno Sánchez, Manuela Ripa, Pedro Silva Pereira

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

33	+
ECR	Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos
ID	Paolo Borchia
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Arnaud Danjean, José Manuel García-Margallo y Marfil, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Pernille Weiss, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Barry Andrews, Jordi Cañas, Jérémy Decerle, Karin Karlsbro, Samira Rafaela
S&D	Udo Bullmann, Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
VERTS/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Manuela Ripa

2	-
ID	Herve Juvin
THE LEFT	Emmanuel Maurel

4	0
ID	Markus Buchheit, Roman Haider
NI	Enikő Győri
THE LEFT	Helmut Scholz

HÄÄLETUSE PARANDUSED	
+	Enikő Győri
-	
0	

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	8.11.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 48 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Peter Kofod, Dietmar Köster, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Urmas Paet, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Malik Azmani, Vladimír Bilčík, Dacian Cioloș, Corina Crețu, Roman Haider, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Pierfrancesco Majorino, Gabriel Mato, Juozas Olekas, Ramona Strugariu, Mick Wallace
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Rosa Estaràs Ferragut, Danilo Oscar Lancini

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

48	+
ECR	Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński
ID	Susanna Ceccardi, Danilo Oscar Lancini
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Rosa Estaràs Ferragut, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Radosław Sikorski, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Dacian Cioloș, Klemen Grošelj, Javier Nart, Urmas Paet, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Corina Crețu, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Pierfrancesco Majorino, Pedro Marques, Sven Mikser, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Tonino Picula, Isabel Santos, Andreas Schieder, Nacho Sánchez Amor, Sergei Stanishev
Verts/ALE Group	Alviina Alametsä, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz, Viola von Cramon-Taubadel

5	-
ID	Roman Haider, Peter Kofod, Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis

2	0
ECR	Charlie Weimers
THE LEFT	Mick Wallace

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu